

Lapsi ystävällinen kunta –malli ja lapsen oikeudet

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 25.09.2025 § 65
393/00.04.02/2022

Valmistelija hyvinvointikoordinaattori sanna.nevalainen@karkola.fi puh. 044 770 2173

Kärkölen kunta haki kunnanhallituksen päätöksellä mukaan Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin vuonna 2022. Yhteistyösitoumus Lapsiystävällinen kunta (LYK) -mallin mukaisesti kehittämistyöstä allekirjoitettiin UNICEFin kanssa maaliskuussa 2023. LYK-malli on UNICEFin kunnille tarjoama työväline, joka auttaa kuntaa tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Se auttaa varmistamaan, että erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeudet toteutuvat. UNICEFin Lapsiystävällinen kunta - mallin perusta ja arvopohja ovat lapsen oikeudet turvaavassa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa. Kehittämistyössään kunta sitoutuu noudattamaan Lapsiystävällinen kunta - mallin pääperiaatteita.

Unicef hyväksyi Kärkölen Lapsiystävällinen kunta – toimintasuunnitelman kesäkuussa 2024. Kehittämistyön toimenpiteet ulottuvat laajasti kaikille kunnan toimialoille ja kehittämistyössä tavoitellaan pitkäkestoisia muutoksia LYK-toimintamallin pääperiaatteiden mukaisesti. Toimintasuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti koordinaatioryhmän toimesta sekä vuosittaisissa seurantatapaamisissa Unicefin edustajien kanssa.

Toimintasuunnitelman tavoitteiden toteuduttua UNICEF voi myöntää Lapsiystävällinen kunta - tunnustuksen keskimäärin kahden vuoden kehittämistyön jälkeen. Kärkölen kunnan tavoitteena on saada tunnustus syksyyn 2026 mennessä ja sitoutua jatkamaan työtä mallin pääperiaatteiden mukaisesti myös tunnustuksen myöntämisen jälkeen.

Kärkölen kunta haluaa kehittämistyöllä erityisesti vahvistaa lasten oikeuksien toteutumista, lapsivaikutusten arviointia kunnallisessa päätöksenteossa, vanhemmuuden tukemista, lasten ja nuorten osallisuutta, ilmastonmuutokseen varautumista sekä elinympäristön viihtyisyyttä. Tavoitteena on saavuttaa pitkäkestoisia muutoksia Lapsiystävällinen kunta - mallin periaatteiden mukaisesti.

Yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi toimintasuunnitelmassa on asetettu kunnan viranhaltijoiden, työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja keskeisten sidosryhmien perehdyttäminen lapsen oikeuksiin ja Lapsiystävällinen kunta -malliin.

Hyvinvointikoordinaattori Sanna Nevalainen on pyydetty kokoukseen esittelemään lapsen oikeuksia ja Lapsiystävällinen kunta -mallia.

Esittelijä sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi Lapsiystävällinen kunta -mallin ja lapsen oikeuksien esittelyn ja käy keskustelun siitä, miten he voivat edistää lapsen oikeuksien toteutumista päättäjän roolissa.

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksitta.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto